

Miljöberättelse (Omdiplomering)

Verksamhetsbeskrivning	
Miljöberättelsen avser period	2022
Verksamhet	<p>Vägen ut! Kooperativen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Konsortiet • Karins döttrar • Lärjeåns Kök och trädgårdar • Service • Ängås trädgård • Kajskjul 46 • Le Mat • Villa Karin • Villa Solberg • Villa Revansch • Koopus • Fyrfota äventyr • Aspektra • Mosaikfabriken
Antal anställda	Ca 130 st (varav 85 är i kooperativ som är diplomerade)
Produkt/tjänst som levereras	Vägen ut! kooperativen är arbetsintegrerade sociala företag med dubbla uppdrag. Dels skapa arbeten och rehabilitering åt personer i utanförskap som att sälja varor och tjänster.
Lokalisering	☐ En geografisk plats ☒ Flera geografiska platser, enligt följande: <ul style="list-style-type: none"> • Konsortiet i Majorna • Karins döttrar i Majorna • Lärjeåns Kök och trädgårdar i Angered • Service i Majorna • Ängås trädgård i Västra Frölunda • Kajskjul 46 i Majorna • Le Mat i Centrum • Villa Karin i Askim • Villa Solberg i Säve
Eventuella förändringar* <i>Påverkar Miljödiplomeringen och de fastställda betydande miljöaspekterna</i>	☒ Inga förändringar ☐ Följande förändringar har skett:
Miljödiplomeringens omfattning	☐ Hela verksamheten omfattas ☒ Följande omfattas/avgränsas: <p>Konsortiet Karins döttrar Lärjeåns Kök och trädgårdar Service Ängås trädgård Villa Karin</p>

Kajskjul 46
Le Mat
Villa Solberg

*Exempel: Ändrad inriktning, omorganisation, ny produkt/tjänst, ändrad tillverkningsmetod eller flytt av verksamheten till ny lokal/ny verksamhet på annan plats.

Resultat av verksamhetens miljöarbete

Beskriv ert miljöarbete, vilka praktiska miljöåtgärder ni genomfört under året samt vilka förändringar det lett till:

Verksamhetens miljöarbete drivs i de respektive verksamheterna av miljösamordnarna. Hållbarhetsfrågan är dessutom av starkt intresse bland alla verksamheter och i Vägen Ut! kooperativens affärsidé. Gemensamt för alla kooperativ finns även en miljögrupp som träffas för samverkan. Mål och planer diskuteras och målområdena hålls likvärdiga mellan verksamheterna men anpassas till respektive verksamhets förutsättning och där mål och aktiviteter varierar.

Exempel på aktiviteter under året är:

Konsortiet:

- Hållbart /miljö del grundutbildning för alla nyanställda inom Vägen ut!
- Samverkan i miljögruppen med franchisetagare
- Hållbart från Vägen ut! möten, utbildningar mm med franchisetagare
- Utveckla stöd för implementering, rutiner, events etcetera för att stödja franchisetagare
- Jobbat vidare med uppstarten av IT-företaget – Vägen ut! Aspektra, där återbruk av IT-utrustning är kärnverksamhet.
- Deltagit i LONA projektet Mera Mångfald med Stadskupan.
- Fortsatt samverkan i Mölndals kommun kring Kikås ÅVC i syfte att hitta vägar till arbete genom ASF och cirkulära affärsmodeller i projektet M-kraft. Där ingår: Representanter från kommunen: AME, Tekniska förvaltningen, Social hållbarhet och Coompanion, Social trade och ASF (Arbetsintegrerande sociala företag). Vi gjorde en gemensam ansökan av projektmedel hos Re:Source i mars som vi tyvärr fick avslag på.
- Ingått i SIS tekniska kommitté för att ta fram en ny standard kring effektmätning
- Fortsatt högt antal digitala möten, minskat antal tjänsteresor.

Karins döttrar:

- Återanvänder material i både produktionen tex Tillverkar bivaxdukar som ersätter plast- och aluminiumfolie samt disktrasor av återbrukat garn till varumärket *Hållbart från Vägen ut!* och som säljs i butiken på Göteborgs Botaniska Trädgård.
- Flera inlägg på sociala medier relaterat till miljö och uppmärksamma olika nationella och internationella miljödaggar/events.
- Studiebesök på Ängås trädgård kring biodling och ekologisk odling.

Villa Solberg:

- Förbättrat källsortering och har med både boende och anställda i miljöarbete. Minskat mängden brännbart avfall ytterligare.
- Fler vegetariska tillbehör till mat erbjuds de boende.

Villa Karin,

- Fortsatt minska matsvinnet och öka antalet vegetariska måltider till de boende
- Förbättrat källsortering och har med både boende och anställda i miljöarbete. Minskat mängden brännbart avfall och matsvinn ytterligare.
- Deltagit i studiebesök på Ängås kring biodling

Service:

- Deltagit i LONA projektet Mera Mångfald med Stadskupan.
- Säljer tjänsterna: Möbel- och trädgårdsmöbel renovering.
- Utvecklar produkter av spill från bord- och bänkskivor av ädelträ till varumärket *Hållbart från Vägen ut!* och som säljs i butiken på Göteborgs Botaniska Trädgård.

Ängås Trädgård:

- Fortsatt utveckling av ekologiskt förädlade produkter.
- Fortsatt fokus på Biologisk mångfald, rabatter med blommor till bin, biodling. Hållit i utbildning kring biodling för de andra kooperativen inom Vägen ut!
- KRAV certifierade.

Kajskjul 46:

- Deltagit i LONA projektet Mera Mångfald med Stadskupan.
- Utveckling av egna produkter utifrån återbruk och utför möbelrenovering.
- Driver 100% vegetariskt kök, till konferensgäster, catering och dagligen till anställda och deltagare.
- KRAV certifierade

Le mat B&B:

- Ekologiska produkter del av frukost.

Lärjeåns Kök&trädgårdar:

- Fortsatt utveckling av ekologisk odling, ekologiskt förädlade produkter.
- Haft stöd Leaderprojekt medel har växthusen kunnat byggas om, samt bättre tillgänglighet till trädgård och café.
- Genomför regelbundet förbättringar i lunchserveringen kring avfallssortering och minskat svinn
- KRAV certifierade

*Vilka rutiner har ni infört, miljöutbildningar under året, hur ni har arbetat med era mål, samt ytterligare praktiska åtgärder som att planterat träd, bytt ut till LED-belysning, byggt ett insekshotell etc.

Genomförda miljömål

Uppfyllelse av genomförda miljömål, mer detaljer finns i bifogad Mål- och handlingsplan per kooperativ.

Genomförda miljömål	Uppfyllt	Kommentar
Konsortiet		
Öka kunskap om miljöpåverkan, delaktighet & medvetenhet kring Biologisk mångfald	☒ Ja ☐ Nej	Ja, genomfört utbildningar och spridit information i sociala medier och deltagit i projektet mera Mångfald med Stadskupan.
Minska mängden avfall, återbruka mer	☒ Ja ☐ Nej	Genomfört utbildningen Cirkulära affärssteg med Cireko. Deltagit i M-kraft nätverk för att hitta samverkan med Kikås ÅVC.
Ängås Trädgård		
Biologisk Mångfald i trädgården Ta till vara på våra pollinerare	☒ Ja ☐ Nej	Ja, genomfört två guidningar i biodlingen 2022 för Vägen ut!

		kooperativen i april och juni och ytterligare ett besök planerat i höst 2022 från det kooperativ som producerar produkter med bivax (Karins döttrar)
Kajskjul 46		
Köket ska servera 100% vegansk mat minst 2 gånger i veckan.	☒ Ja ☐ Nej	Genomfört, när det inte är veganskt är det vegetariskt.
Positivt miljöpåverkande aktiviteter: Biologisk mångfald	☒ Ja ☐ Nej	Deltar i projektet Mera Mångfald med Stadskupan. Deltagit i studiebesök på Ängås. Fortsatt arbete i trädgårdsgruppen med odlingslådor utanför byggnaden till Kök & Konferens.
Byta ut minst ett av Gröna Tjänsters bensindrivna verktyg mot ett eldrivet.	☐ Ja ☒ Nej	Kommer köpas in när den bensindrivna häcksaxen går sönder. Behåller målet till 2023.
Minska miljöpåverkan från transporter Köpa en lådcykel för kortare transporter.	☐ Ja ☒ Nej	Lastcykeln köptes inte in då behovet inte funnits detta år. Inköp av cykel är fortfarande aktuellt om tex catering i närområdet ökar.
Karins Döttrar		
Positiv miljöpåverkan: Biologisk mångfald	☒ Ja ☐ Nej	Genomfört flera studiebesök på Ängås trädgård. Produktutveckling av produkter som frökort och fröbomber. Spridit information i sociala medier. Dialog med hyresvärd kring odling på balkong. Köpt 8 träd via Vi-skogen.
Lärje		
Skapa rum för biologisk mångfald i trädgården och informera om dess nytta	☒ Ja ☐ Nej	Genomfört; ex En barnträdgård har anlagts med fokus på biologisk mångfald, nyttodjur och pollinerare. Även varvat grönsaksodling med pollinerarväxter
Villa Karin		
Positiv miljöpåverkan. Öka andelen vegetarisk mat från 50 till 60%.	☒ Ja ☐ Nej	Uppnått och finns alltid vegetariskt alternativ
Biologisk mångfald – BIKUPOR.	☐ Ja ☒ Nej	Resultat uppnått delvis, studiebesök genomfört. Inväntar avtalsförslag för skötsel och inköp.
Minska mängden hushållsavfall per boende med 10%.	☒ Ja ☐ Nej	Målet uppnått, matavfallet sjönk med drygt 100 kg och restavfallet sjönk med drygt 50 kg.

Villa Solberg		
Positiv miljöpåverkan, en vegetarisk rätt i veckan	☐ Ja ☒ Nej	Delvis uppnått, serverar mer vegetarisk mat och veg tillbehör.
Biologisk mångfald – BIKUPOR.	☐ Ja ☒ Nej	Resultat uppnått delvis, studiebesök genomfört. Inväntar avtalsförslag för skötsel och inköp.
Minska mängden hushållsavfall	☒ Ja ☐ Nej	Minskat matsvinn och bättre sortering. Minskat närmare 1000 kg under året.
Fastighetsservice & Snickeri		
Att ersätta en gammal transportbil till en nyare mer miljömässig bil.	☒ Ja ☐ Nej	Ja genomfört
Minska det farliga avfallet vi slänger till ÅVC med 10%.	☒ Ja ☐ Nej	Demontering av produkter görs i mycket större omfattning
Ökad kunskap om biologisk mångfald och hur vi som företag kan bidra.	☒ Ja ☐ Nej	Deltar i projekt tillsammans med Stadskupan: Mera Mångfald (LONA projekt 2022-2023. Samt studiebesök på Ängås om biodling.
Le Mat		
Öka kunskap om och undersöka möjligheter till bidrag till biologisk mångfald	☒ Ja ☒ Nej	Ej genomfört, pga personalbrist och hög arbetsbelastning

Om målet inte uppfyllts, beskriv hur ni arbetar vidare för att nå målet (t ex: vi inför en ny aktivitet).

Nyckeltal – Trend över tid

Nyckeltal som mäts för att följa miljöprestanda över tid har mellan 2018 -2020 varit:

- Positiv påverkan & miljökompetens (timmar)
- Brännbart avfall (kg/år)
- Drivmedel (L/mil)

Dessa nyckeltal har varit uppsatta för att gemensamt utvärdera och följa upp vårt miljöarbete och bedömdes inledningsvis vara SMARTA. Men då utvecklingen gått åt rätt håll då de använts under flera år samt att pandemin har helt förändrat situationen för flera kooperativ blir de ej längre så relevanta, driver inget engagemang (acceptansen minskar). Därför enades vi i miljögruppen att vi från och med 2022 jobbar med ett gemensamma mål kring positiv miljöpåverkan på tex Biologisk mångfald 2022 där ex nyckeltal kan vara : antal utbildningstimmar (studiebeök mm) antal bikupor, kvm blomsterängar, mm och för 2023 öka kunskap och medvetenhet kring energiförbrukning för att kunna ytterligare minska energiförbrukning.

Ledningens utvärdering och ställningstagande av miljöarbetet

*Använd gärna mallen för dagordning.

Ledningen har:

- Tagit ansvar för miljödiplomeringen och förbättringsarbetet.
- Skapat engagemang och delaktighet i miljöarbetet hos medarbetarna.

- Utvärderat föregående års miljöarbete (måluppfyllnad och nyckeltal, inköpsrutin m fl rutiner, leverantörer, kompetensutveckling, lagefterlevnad, förbättringsförslag och avvikelser).
- Tagit ställning till om verksamheten förändrats på sådant sätt att den betydande miljöpåverkan ändrats eller om miljöpolicyen behöver uppdateras.
- Fastställt det fortsatta miljöarbetet (exempelvis resurser och investeringar, kompetensutveckling, nya rutiner).
- Fastställt nya miljömål och handlingsplaner utifrån aktiviteter med betydande miljöpåverkan.

Beskriv ledningens ställningstagande av Miljödiplomeringsens effektivitet för er verksamhet:

Miljödiplomeringen bedöms vara effektiv och aktiv i alla verksamheter och bidrar till *efterlevnad av policy, uppfyllelse av miljömål, ständig miljöförbättrings och ökad miljöprestanda.*

Dokumentation

All dokumentation ses över årligen. Viss dokumentation ändras endast vid behov medan annan ska uppdateras årligen.

Fyll i listan:

Dokument	Ändringar har gjorts		Kommentar
Miljösamordnarens uppdrag	☐ Ja	☒ Nej	
*Kompetensutvecklingsplan	☒ Ja	☐ Nej	Genomgång och uppdatering
Miljöutredning	☒ Ja	☐ Nej	Genomgång och uppdatering
*Kemikalieredovisning	☒ Ja	☐ Nej	Genomgång och uppdatering
*Avfallsredovisning	☒ Ja	☐ Nej	Genomgång och uppdatering
*Miljölaglista	☒ Ja	☐ Nej	Genomgång och uppdatering
*Nya miljömål och handlingsplaner	☒ Ja	☐ Nej	
Miljöpolicy	☐ Ja	☒ Nej	
Inköpsrutin	☐ Ja	☒ Nej	
Rutin - Förbättringar- och avvikelser	☐ Ja	☒ Nej	
Leverantörsbedömning	☒ Ja	☐ Nej	Genomgång och uppdatering
*Miljöberättelse	☒ Ja	☐ Nej	

* Krav på årlig uppdatering, resterande uppdateras vid behov

Planerade miljömål

Beskriv kortfattat vilka nya miljömål ni har antagit som ni planerar att arbeta med nästkommande diplomeringsperiod, alternativt bifoga ny Mål- och handlingsplan.

Nya planerade och antagna miljömål

Gemensamt målområde för 2023

Positiv miljöpåverkan: Minska energiförbrukning

Kunskap om miljöpåverkan, delaktighet & medvetenhet

Exempel på aktiviteter:

- Kontakta rådgivare på kommunen om energirådgivning och boka in besök på plats för kartläggning.
- Undersök möjligheter att åtgärda de förslag som rådgivaren kommit fram till och gör handlingsplan utifrån vad som är möjligt resursmässigt.

- Ta del av gemensamt utbildningsmaterial och dela informationen med personal och deltagare
- Kommunikation på sociala medier

Exempel på mätning

- Antal utbildningstimmar
- Genomförd kartläggning, planering och handlingsplan energiförbrukning

Datum: 15/11- 2022

Signatur*

Namnförtydligande och roll*

Ort: Göteborg

LD
GNNIKA KLINGEN Sjö

*Av personen som är ytterst ansvarig i verksamheten